

۲۵۷. چهارچوب زبان در شعر سبک عراقی کاملاً متفاوت با دوره خراسانی است.
۲۵۸. در زبان دوره عراقی، «اندر» جای «در» را گرفته است.
۲۵۹. به کارگیری حرف نشانه «مر» در کنار مفعول در زبان شعر سبک عراقی کم شده است.
۲۶۰. در زبان شعر سبک عراقی، «می» به جای «همی» در حال جایگزین شدن است.
۲۶۱. در زبان شعر سبک عراقی، لغات کهن فارسی زیاد می‌شوند و لغات عربی در متون چشم‌گیر نیستند.
۲۶۲. در شعر دوره عراقی کاربرد غزل بیشتر شد و جایگاه «تخلص» در ابتدای آن تثبیت شد.
۲۶۳. شعر دوره عراقی از دربار خارج شد؛ قصیده از رونق افتاد و غزل عارفانه و عاشقانه رواج یافت.
۲۶۴. در شعر سبک عراقی، گرایش به زهد ریایی دیده می‌شود.
۲۶۵. بعد از حمله مغول و خدشه دار شدن غرور و احساسات ملی، نیاز به سخنان آرام‌بخش و توجه به امور دنیوی بیشتر می‌شود.
۲۶۶. در شعر دوره خراسانی، معشوق شاعر زمینی بود؛ اما در دوره عراقی جایگاه معشوق آسمانی می‌شود.
۲۶۷. مهم‌ترین ویژگی زبانی شعر سبک عراقی، استفاده از واژگان عربی در شعر است.
۲۶۸. برتری عقل بر عشق یکی از ویژگی‌های فکری سبک عراقی است.
۲۶۹. در شعر سبک خراسانی ستایش خرد و در شعر سبک عراقی ستایش عشق وجود دارد.
۲۷۰. بر خلاف شعر سبک خراسانی، بازتاب علوم در شعر سبک عراقی بسیار کم بود.
۲۷۱. در شعر سبک خراسانی باور به اختیار و اراده وجود داشت و در سبک عراقی باور به قضا و قدر.
۲۷۲. در شعر سبک عراقی، واقع‌گرایی و توجه به دنیای بیرون وجود دارد.
۲۷۳. نثر فنی در قرن هفتم شکوفا می‌شود و در قرن هشتم با سیطره تیموریان بر ایران به اوج می‌رسد.
۲۷۴. در قرن هشتم نثر فنی جای نثر ساده را می‌گیرد.
۲۷۵. ملاحسین واعظ کاشفی کلیله و دمنه را به انشای زمان خود درآورد و آن را «انوار سهیلی» نامید.
۲۷۶. تاریخ نویسی در نثر سبک عراقی به شیوه مصنوع پیش می‌رود.
۲۷۷. «ظفرنامه شامی» قدیم‌ترین تاریخ نوشته شده در مورد چنگیز است.
۲۷۸. حاشیه‌نویسی‌های متعددی به نثر مصنوع بر تاریخ‌های قدیم در سبک عراقی انجام گرفت.
۲۷۹. تاریخ نویسی در دوره مغولان و تیموریان، به سبب علاقه شدید آنها به ثبت وقایع خودشان و اجدادشان رونق گرفت.
۲۸۰. نثر ساده دوره تیموری را نمی‌توان فصیح و بلیغ دانست.
۲۸۱. در نثر دوره عراقی، لغات قبایل مختلف ترک به نثر فارسی وارد می‌شود که سرعت رشد آن در زمان شاهرخ بیشتر می‌شود.
۲۸۲. «سلطان حسین بایقرا» و «امیرعلیشیر نوایی» در حوزه ادبی بلخ، ترکی‌گویی و ترکی‌نویسی را تشویق می‌کردند.
۲۸۳. ظهیرالدین بابر کتاب محاکمه‌اللغتين را به ترکی نوشت.
۲۸۴. در نثر دوره عراقی، به صحت و اتقان مطالب افزوده شد.
۲۸۵. در نثر دوره تیموری، کتاب عرفانی مهمی به نثر نوشته نشد.
۲۸۶. از جمله ویژگی‌های زبانی شعر سبک عراقی، رواج تصوف در بین شعراست.

سؤال‌های جای خالی

۲۸۷. در زبان شعر سبک عراقی، «می» جای را گرفته.
۲۸۸. در زبان شعر سبک عراقی، کاربرد «مر» در کنار مفعول جمله شده است.
۲۸۹. مهم‌ترین ویژگی زبانی سبک عراقی، است که گاهی در یک شعر کوتاه در کنار هم دیده می‌شود.
۲۹۰. در شعر دوره عراقی کاربرد قالب بیشتر شد و جایگاه در انتهای آن تثبیت گردید.
۲۹۱. در دوره عراقی شعر از دربار خارج شد؛ قالب از رونق افتاد و عارفانه و عاشقانه رواج یافت.

۲۹۲. در شعر سبک خراسانی معشوق شاعر و در دوره عراقی است.
۲۹۳. در دوره سبک عراقی، توجه به امور بیشتر شد و این امر باعث رواج بیشتر شد.
۲۹۴. در شعر سبک خراسانی، ستایش و در شعر سبک عراقی ستایش وجود دارد.
۲۹۵. از ویژگی‌های سبک عراقی است در حالی که در سبک خراسانی وصال وجود دارد.
۲۹۶. در شعر سبک خراسانی بازتاب علوم در شعر دیده می‌شود.
۲۹۷. در شعر سبک عراقی باور به وجود دارد.
۲۹۸. در شعر سبک خراسانی توجه به دنیای و در شعر سبک عراقی توجه به دنیای وجود دارد.
۲۹۹. نثر کم‌کم در قرن هفتم ضعیف می‌شود.
۳۰۰. در کتب اواخر سبک عراقی، نثر جای نثر را می‌گیرد.
۳۰۱. ملاحسین واعظ کاشفی کتاب کلیله و دمنه را به انشای زمان خود درآورد و آن را نامید.
۳۰۲. قدیمی‌ترین تاریخ نوشته شده درباره تیمور است.
۳۰۳. از اوایل دوره مغول به سبب علاقه آنها به ثبت وقایع خود و اجدادشان شروع شد.
۳۰۴. حاشیه‌نویسی‌هایی به نثر بر تاریخ‌های دوره تیموری نوشته می‌شد.
۳۰۵. نثر ساده دوره تیموری را نمی‌توان و دانست.
۳۰۶. و در حوزه ادبی هرات ترکی‌گویی و ترکی‌نویسی را تشویق می‌کردند.
۳۰۷. امیرعلی شیرنوازی چند کتاب از جمله را به ترکی نوشت.
۳۰۸. کتاب بابرنامه را به ترکی تألیف کرد.
۳۰۹. در اندیشه ادیبان دوره تیموری جای تعمق و تفکر را گرفت.
۳۱۰. به علت و فضلا و نابودی کتابخانه‌ها، از صحت و اتقان مطالب کاسته شد.
۳۱۱. درسی شدن عرفان و تصوف از جمله ویژگی‌های نثر سبک عراقی است.
۳۱۲. توجه به بیان و بدیع از جمله ویژگی‌های شعر سبک عراقی است.
۳۱۳. به وجود آمدن سستی و ضعف در ساختار جملات، از ویژگی‌های نثر سبک عراقی است.
۳۱۴. رواج روحیه پهلوانی و حماسی از ویژگی‌های شعر سبک است.
۳۱۵. پرهیز از از ویژگی‌های فکری شعر سبک عراقی است.
۳۱۶. استفاده از غزل در شعر سبک عراقی، مربوط به ویژگی است.

سوالات وصل کردنی

۳۱۷. هریک از موارد گروه «الف»، به کدام یک از موارد گروه «ب» مرتبط است؟ (در گروه «ب» یک مورد اضافی است.)

الف) ویژگی فکری سبک خراسانی	۱) استفاده فراوان از قالب قصیده
ب) ویژگی ادبی شعر سبک عراقی	۲) نثر ساده جای نثر فنی را گرفت.
پ) ویژگی زبانی شعر سبک عراقی	۳) تضعیف تحقیق و تتبع بین علما و ادیبان
ت) ویژگی فکری نثر سبک عراقی	۴) به کاربردن واژگان عربی به جای واژگان کهن
ث) ویژگی ادبی نثر سبک خراسانی	۵) توجه بیشتر به بدیع و بیان
ج) ویژگی فکری شعر سبک عراقی	۶) باور به اختیار و اراده
چ) ویژگی ادبی نثر سبک عراقی	۷) آوردن سجع‌های متوالی و بی‌روح
ح) ویژگی زبانی نثر سبک عراقی	

الف) محاكمة اللّعتین	۱) قدیمی ترین تاریخ نوشته شده درباره تیمور
ب) انوار سهیلی	۲) کتاب نوشته شده توسط سلطان حسین بايقرا
پ) بايرنامه	۳) بازگردان کتاب کلیلہ و دمنہ
ت) ظفرنامه شامی	۴) کتابی که امیرعلیشیر نوایی آن را به ترکی نوشت.
	۵) کتاب ظهیرالدین بابر که به ترکی تألیف شده است.

سؤالات گزینه‌ای

۳۱۹. در کدام گزینه ویژگی زبانی شعر سبک عراقی وجود ندارد؟
- ۱) «می» اندک اندک جای «همی» را می‌گیرد.
 ۲) کاهش به کارگیری حرف نشانه «مر» در کنار مفعول
 ۳) درهم آمیختگی مختصات نو و کهن
 ۴) توجه به علوم ادبی از جمله «بیان» و «بدیع»
۳۲۰. در کدام بیت ویژگی‌های فکری شعر سبک عراقی دیده نمی‌شود؟

- ۱) خیزید و خز آرید که هنگام خزان است
 ۲) عیب رندان مکن ای زاهد پاکیزه سرشت
 ۳) ناصحم گفت که جز غم چه هنر دارد عشق؟
 ۴) آنچه سعی است من اندر طلبت بنمایم
- ۲) کاهش به کارگیری حرف نشانه «مر» در کنار مفعول
 ۴) توجه به علوم ادبی از جمله «بیان» و «بدیع»

۳۲۱. کدام گزینه به ترتیب مربوط به ویژگی «ادبی»، «فکری» و «زبانی» شعر سبک عراقی است؟

- ۱) رواج عرفان و تصوف / رشد غزل / به کار بردن «در» به جای «اندر»
 ۲) تثبیت جایگاه تخلص در شعر / آسمانی بودن معشوق / کاهش لغات کهن فارسی
 ۳) رشد تاریخ‌نویسی / غم‌گرایی / تضعیف نثر ساده
 ۴) توجه بیشتر به بدیع و بیان / بازتاب بیشتر علوم در شعر / ورود لغات قبایل مختلف ترک

۳۲۲. کدام گزینه از نظر تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی سبک عراقی نادرست است؟

- ۱) مدعیان عرفان که به اقتضای زمانه با مغولان کنار آمده بودند، به درسی کردن عرفان و تصوف پرداختند.
 ۲) نثر دوره تیموری به سادگی گرایش پیدا کرد و نوشته‌های این دوران را می‌توان فصیح و بلیغ دانست.
 ۳) نثر فنی کم‌کم در قرن هفتم از رونق می‌افتد و در قرن هشتم با سیطره تیموریان بر ایران از میان می‌رود.
 ۴) بعد از حمله مغول و خدشه‌دار شدن غرور و احساسات ملی، نیاز به سخنان آرام‌بخش و توجه به امور اخروی بیشتر شد.

۳۲۳. در کدام گزینه به ترتیب ویژگی‌های فکری شعر سبک «خراسانی»، «عراقی»، «عراقی» و «خراسانی» آمده است؟

- ۱) رواج روحیه پهلوانی و حماسی / فراق / باور به قضا و قدر / ستایش خرد
 ۲) آسمانی بودن معشوق / ذهن‌گرایی و توجه به دنیای درون / غم‌گرایی / باور به اختیار و اراده
 ۳) واقع‌گرایی یا توجه به دنیای بیرون / ستایش عشق / رواج روحیه عرفانی و اخلاقی / غم‌گرایی
 ۴) وصال / زمینی بودن معشوق / بازتاب بیشتر علوم در شعر / شادی‌گرایی

۳۲۴. متن زیر مربوط به کدام کتاب است؟ موضوع این کتاب چیست؟

«امیرتیمور به من دستور داد که ساده بنویسم؛ به طوری که عامه مردم بفهمند.»

- ۱) ظفرنامه شامی - قدیمی ترین تاریخ نوشته شده درباره چنگیز
 ۲) محاكمة اللّعتین - قدیمی ترین تاریخ نوشته شده درباره تیمور
 ۳) ظفرنامه شامی - قدیمی ترین تاریخ نوشته شده درباره تیمور
 ۴) محاكمة اللّعتین - قدیمی ترین تاریخ نوشته شده درباره چنگیز

۳۲۵. کتاب کلیلہ و دمنہ را به انشای زمان خود در آورد و آن را نامید.

- ۱) سلطان حسین بايقرا - بايرنامه
 ۲) ملاحسین واعظ کاشفی - بايرنامه
 ۳) سلطان حسین بايقرا - انوار سهیلی
 ۴) ملاحسین واعظ کاشفی - انوار سهیلی

۳۲۶. چه کسانی در حوزه ادبی هرات ترکی‌گویی و ترکی‌نویسی را تشویق می‌کردند؟

- (۱) امیرعلیشیر نوایی و ظهیرالدین بابر
(۲) ظهیرالدین بابر و ملاحسین واعظ کاشفی
(۳) سلطان حسین بایقرا و امیرعلیشیر نوایی
(۴) ملاحسین واعظ کاشفی و سلطان حسین بایقرا

۳۲۷. از لحاظ زبانی کدام بیت در سبک عراقی سروده شده است؟

- (۱) پسند باشد مر خواجه را پس از ده سال
(۲) یکی اندر دهان حق زبان است
(۳) بیامد ز اولاد بگشاد بند
(۴) این که تو داری قیامت است نه قامت

۳۲۸. در کدام گزینه غم‌گرایی دیده نمی‌شود؟

- (۱) چه مبارک است این غم که تو در دلم نهادی
(۲) این غم که مراست کوه قاف است نه غم
(۳) دیدی که مرا هیچ‌کسی یاد نکرد؟
(۴) تا خار غم عشقت آویخته در دامن

۳۲۹. در کدام بیت ویژگی فکری سبک عراقی دیده نمی‌شود؟

- (۱) ای زاهد خرقه‌پوش تا کی
(۲) زهرم چو نوشداروست از دست یار شیرین
(۳) پندم مده ای دوست که دیوانه سرمست
(۴) شاید که مرد پیر بدین‌گه جوان شود

۳۳۰. در کدام گزینه به ترتیب «ویژگی زبانی نثر سبک عراقی»، «ویژگی فکری سبک خراسانی» و «ویژگی زبانی شعر سبک عراقی» آمده است؟

- (۱) «در» به جای «اندر» در حال جایگزین شدن است / شادی‌گرایی / سادگی زبان
(۲) نثر ساده جای نثر فنی را می‌گیرد / وصال / کم شدن حرف نشانه «مر» در کنار مفعول جمله
(۳) ورود لغات قبایل مختلف ترک / بازتاب بیشتر علوم در شعر / کم شدن لغات کهن
(۴) روی آوردن به تکلف / فراق / توجه به صنایع ادبی

۳۳۱. امیرعلیشیر نوایی در راستای تشویق ترکی‌گویی و ترکی‌نویسی کدام کتاب را تألیف کرد و نام قدیمی‌ترین کتاب درباره تیمور چیست؟

- (۱) محاکمة اللّغتین / ظفرنامه شامی
(۲) محاکمة اللّغتین / با برنامه
(۳) انوار سهیلی / با برنامه
(۴) انوار سهیلی / ظفرنامه شامی

سوالات پاسخ کامل

۳۳۲. چرا در دوره تیموری، کتاب عرفانی مهمی به نثر نوشته نشد؟

۳۳۳. به چه دلیل در دوره تیموری از صحت و اتقان مطالب کاسته شد؟

۳۳۴. مهم‌ترین ویژگی زبانی شعر سبک عراقی چیست؟

۳۳۵. ویژگی‌های ادبی شعر سبک عراقی را بررسی کنید.

۳۳۶. چه امری در سبک عراقی موجب پیشرفت عرفان و تصوف شد؟

۳۳۷. ویژگی‌های فکری سبک خراسانی و عراقی را با یکدیگر مقایسه کنید.

۳۳۸. وضعیت نثر فنی را در قرن‌های هفتم و هشتم بررسی کنید.

۳۳۹. «انوار سهیلی» نوشته کیست و موضوع آن چیست؟

۳۴۰. چرا در دوره مغول تاریخ‌نویسی رواج داشت؟

۳۴۱. سادگی نثر در دوران مغول به چه صورت بود؟

۳۴۲. چه کسانی در حوزه ادبی هرات، ترکی‌گویی و ترکی‌نویسی را تشویق می‌کردند؟ چه کتبی به ترکی نوشته شد؟

۳۴۳. ویژگی ادبی نثر سبک عراقی را بررسی کنید.

۳۴۴. قدیمی‌ترین کتاب نوشته شده درباره تیمور چه نام دارد و چه نوع نثری دارد؟

سؤالات صحیح / غلط

۳۴۵. بیت «عنکبوتی را به حکمت دام داد / صدر عالم را در او آرام داد» از وزن واژه «فاعلاتن» به وجود آمده است.
۳۴۶. تمام پایه‌های مصراع «اگر با من نبودش هیچ میلی» دارای وزن واژه «مفاعیلن» است.
۳۴۷. وزن مصراع «از نیستان تا مرا بریده‌اند»، فاعلاتن فاعلاتن فاعلن است.
۳۴۸. مصراع «اگر آن ترک شیرازی به دست آرد دل ما را» از تکرار ۴ رکن «مفاعیلن» به وجود آمده است.
۳۴۹. مصراع «با جوانی سر خوش است این پیر بی‌تدبیر را» دارای ۴ وزن واژه «فاعلاتن» است.
۳۵۰. تمام پایه‌های آوایی مصراع «نشاید گفتن آن کس را دلی هست» با هم یکسانند.
۳۵۱. وزن شعر «ماهرویا روی خوب از من متاب / بی‌خطا کشتن چه می‌بینی صواب»، فاعلاتن فاعلاتن فاعلن است.
۳۵۲. مصراع «چه دل‌ها بردی ای ساقی به ساقی فتنه‌انگیزت» از وزن واژه «مفاعیلن» به وجود آمده است.
۳۵۳. وزن مصراع «خوش بود یاری و یاری بر کنار سبزه‌زاری»، فاعلاتن فاعلاتن فاعلن است.
۳۵۴. مصراع «چه روی است آن که پیش کاروان است» دارای ۳ پایه آوایی است.

سؤالات جای خالی

۳۵۵. رکن آخر مصراع «نگفتم روزه بسیاری نباید»، است.
۳۵۶. مصراع «کس به چشمم در نمی‌آید که گویم مثل اوست»، از وزن واژه به وجود آمده است.
۳۵۷. وزن مصراع «منم یا رب در این دولت که روی یار می‌بینم» است.
۳۵۸. رکن پایانی مصراع «تا کی ای دلبر دل من بار تنهایی کشد»، است.
۳۵۹. مصراع «من اندر خود نمی‌یابم که روی از دوست برتابم» دارای رکن مفاعیلن است.
۳۶۰. وزن شعر «آفتاب از کوه سر بر می‌زند»، فاعلاتن فاعلاتن است.
۳۶۱. مصراع «خسته تیغ فراقم سخت مشتاقم به غایت» از تکرار وزن واژه به وجود آمده است.

سؤالات وصل کردنی

۳۶۲. هریک از ابیات گروه «الف»، به کدام یک از وزن‌های گروه «ب» مرتبط است؟ (در گروه «ب» یک مورد اضافی است).

الف	ب
(۱) نه من تنها گرفتارم به دام زلف زیبایی / که هرکس با دلارامی سری دارند و سودایی	الف) مفاعیلن مفاعیلن مفاعی
(۲) روزی اندر خاکت افتم و ر به پادم می‌رود سر / کان که در پای تو میرد جان به شیرینی سپارد	ب) فاعلاتن فاعلاتن فاعلن
(۳) هر آن ناظر که منظوری ندارد / چراغ دولتش نوری ندارد	پ) مفاعیلن مفاعیلن مفاعی
(۴) بلبلی بی‌دل نوایی می‌زند / بادپیمایی هوایی می‌زند	ت) فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن
(۵) با خردمندی و خوبی پارسا و نیکخوست / صورتی هرگز ندیدم کاین همه معنی در اوست	ث) مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن
	ج) فاعلاتن فاعلاتن فاعلن

سؤالات گزینه‌ای

۳۶۳. وزن کدام بیت متفاوت است؟

- (۱) تو هم پیراهنم اکنون دریدی
- (۲) تویی شمع و منم آتش چو افتم در دماغت خوش
- (۳) نمی‌دانم که این شعر از کجا در خاطرمان مانده
- (۴) مرا کشتند و تن کردند رخت سوگ یارانم
- به پاداش گناه من رسیدی
- یکی نیمه فروسوزی یکی نیمه فروریزی
- یکی اینجا دلش تنگ است آنجا را نمی‌دانم
- برایم مضحک است آه و فغان سوگوارانم

۳۶۴. کدام بیت در وزن «فاعلاتن فاعلاتن فاعلن» سروده شده است؟

- (۱) سینه خواهم شرحه شرحه از فراق
(۲) نمی دانم نمی دانم الهی
(۳) چو این کاخ دولت بپرداختم
(۴) کرده گلو پر ز باد قمری سنجاب پوش
- تا بگویم شرح درد اشتیاق
تو دانی و تو دانی آنچه خواهی
بر او ده در از تربیت ساختم
کبک فروریخته مشک به سوراخ گوش

۳۶۵. وزن کدام مصراع در برابر آن نادرست نوشته شده است؟

- (۱) زهره و خورشید تویی خانه ناهید تویی (مفتعلن مفتعلن مفتعلن مفتعلن)
(۲) من پشیمان گشتم این گفتن چه بود (فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)
(۳) خربزه چون در رسد شد آبناک (فعولن فعولن فعولن فعل)
(۴) مرا کز عشق تو دیوانه گشتم (مفاعیلن مفاعیلن فعولن)

۳۶۶. کدام گزینه با بیت زیر هم وزن است؟

«الا یا ایها الساقی ادر کاساً و ناولها» که عشق آسان نمود اول ولی افتاد مشکلها»

- (۱) خدایا چنان کن سرانجام کار
(۲) در این سرای بی کسی کسی به در نمی زند
(۳) خداوندا به فریاد دلم رس
(۴) تمنا می کنم هر شب که چون یابم وصال تو
- تو خشنود باشی و ما رستگار
به دشت پر ملال ما پرنده پر نمی زند
کس بی کس تویی من مانده بی کس
از این خوشتر تمنایی، نمی بینم نمی بینم

۳۶۷. کدام گزینه از نظر وزنی برای پرکردن جای اولین پایه آوایی بیت زیر مناسب است؟

..... نقش دیگر باید آراست یکی آن ملک نقش آرا به من ده

- (۱) نگارا (۲) نگارینا (۳) جانا (۴) صنما

۳۶۸. واژه های کدام گزینه به ترتیب با ارکان عروضی (فاعلاتن، مفاعیلن، فعلاتن، فعولن) هم وزن هستند؟

- (۱) خنده آور، سمن بویان، چمن آرا، مشابه
(۲) باده نوشی، هواداری، دل تنگم، همیشگی
(۳) باز باران، نگه داری، همگان، توجه
(۴) بامداد، بر این گلشن، بنوازم، جوانان

۳۶۹. بیت زیر با کدام گزینه هم وزن نیست؟

«ما به غم خو کرده ایم ای دوست ما را غم فرست تحفه ای کز غم فرستی نزد ما هر دم فرست»

- (۱) هر زمان از اشک میگون ساغرم پر می شود
(۲) دی طبیب دید و دردم را دوا ننوشت و گفت
(۳) تا تو را شوری نباشد لذت شیرین چه یابی؟
(۴) تا چهل پیمانہ نوشیدم ولی معلوم نیست
- خون دل نوشم تو پنداری مگر کان باده است
خون دل می خور که این ساعت نمی یابم دوات
تا تو را دردی نباشد قدر درمان را چه دانی؟
از شراب عمر در ساغر چه باقی مانده است؟

۳۷۰. رکن پایانی کدام گزینه مانند دیگر ارکان آن نیست؟

- (۱) دیده از دیدار خوبان برگرفتن مشکل است
(۲) هرچه خواهی کن که ما را با تو روی جنگ نیست
(۳) هر که را با دلستانی عیش می افتد زمانی
(۴) با فراق چند سازم برگ تنهاییم نیست
- هرکه ما را این نصیحت می کند بی حاصل است
پنجه بر زورآوران انداختن فرهنگ نیست
گو غنیمت دان که دیگر دیر دیر افتد شکاری
دستگاه صبر و پایاب شکیباییم نیست

• آیات زیر را تقطیع کرده و وزن آنها را بنویسید.

۳۷۱. واعظان کاین جلوه بر محراب و منبر می‌کنند
۳۷۲. دل از من برد و روی از من نهان کرد
۳۷۳. مرا جامی بده وین جامه بستان
۳۷۴. مرا عهدیست با جانان که تا جان در بدن دارم
۳۷۵. قادری بر هرچه می‌خواهی مگر آزار من
۳۷۶. ساقیا برخیز و در ده جام را
۳۷۷. رهروان را عشق بس باشد دلیل
۳۷۸. ما در این شهر غریبیم و درین ملک فقیر
۳۷۹. لابلالی چه کند دفتر دانایی را
۳۸۰. دوست می‌دارم من این نالیدن دلسوز را
۳۸۱. گر مخیر بکنندم به قیامت که چه خواهی
۳۸۲. حضوری گر همی خواهی از او غایب مشو حافظ
۳۸۳. سینه خواهم شرحه شرحه از فراق
۳۸۴. مرا محتاج رحم این و آن کردی ملالی نیست
۳۸۵. کس ندانم که در این شهر گرفتار تو نیست
۳۸۶. گر کسی سرو شنیده است که رفته است این است
۳۸۷. مرا کشتند و تن کردند رخت سوگ یارانم
۳۸۸. دوش بی روی تو آتش به سرم بر می‌شد
۳۸۹. من از آن حسن روزافزون که یوسف داشت دانستم
۳۹۰. آنکه رخسار تو را رنگ گل و نسرین داد
- چون به خلوت می‌روند آن کار دیگر می‌کنند
خدا را با که این بازی توان کرد
مرا نقلی پنه وین خرقه بفروش
هواداران کویش را چو جان خویشتن دارم
زانکه گر شمشیر بر فرقم نهی آزار نیست
خاک بر سر کن غم ایام را
آب چشم اندر رهش کردم سبیل
به کمند تو گرفتار و به دام تو اسیر
طاقت وعظ نباشد سر سودایی را
تا به هر نوعی که باشد بگذرانم روز را
دوست ما را و همه نعمت فردوس شما را
متی ما تلق من تهوی دع الدنیا و أهملها
تا بگویم شرح درد اشتیاق
تو هم محتاج خواهی شد جهان دار مکافات است
هیچ بازار چنین گرم که بازار تو نیست
یا صنوبر که بناگوش و برش سیمین است
برایم مضحک است آه و فغان سوگوارانم
و آبم از دیده همی رفت و زمین تر می‌شد
که عشق از پرده عصمت برون آرد زلیخا را
صبر و آرام تواند به من مسکین داد